

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Cynthia D'Aprix Sweeney
THE NEST

Copyright © 2016 by Cynthia D'Aprix Sweeney
Translation Copyright © 2017 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02103-5

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Sintija D'Ejpriks Svini

GNEZDO

Prevela Sanja Bošnjak

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2017.

*Za moju porodicu: roditelje Rodžera i Terezu; sestru Loru; i braću
Ričarda i Tonija – koji iznad svega vole dobru, lepo ispričanu priču.*

*Oduvek je postojala ta dihotomija:
šta nastaviti, a šta promeniti.*

Vilijam Trevor, Žene klavirštimera

*Zato sam znala da će mi ova priča slomiti srce
Kad si je napisala
Zato sam znala da će mi ova priča slomiti srce*

Ejmi Man, Zaboravljena ruka

UVOD

Dok su ostali gosti šetali po terasi kluba na plaži pod ranim večernjim letnjim nebom, ispijali sitne oprezne gutljaje koktela da procene jesu li barmeni upotrebili najbolja pića, balansirali sitnim kolačićima od račića na papirnim salvetama, vodili prikladne razgovore o tome kako su imali sreću s vremenom, jer će sutra ponovo biti vlažno, ili tiho iznosili neprikladne primedbe o nevestinoj tesnoj satenskoj haljini, pitajući se da li joj se grudi prelivaju zbog lošeg kroja ili lošeg ukusa (*izgleda*, kako bi, možda, rekle njihove ćerke) ili neočekivano dobijene kilaže, namigivali i otrcano se šalili kako će sad menjati toster za pelene – Leo Plam je s jednom konobaricom napustio rođakovo venčanje.

Leo je izbegavao svoju ženu Viktoriju, koja je jedva pričala s njim, i svoju sestru Beatris, koja nije prestajala da mu priča – neprekidno brbljajući o okupljanju za Dan zahvalnosti. *Dan zahvalnosti*. U julu. Leo nije proveo praznik s porodicom dvadeset godina, od sredine devedesetih, ako se dobro sećao; i nije bio raspoložen da sada počne.

Nervozan i u potrazi za navodno praznim spoljašnjim barom, ugledao je prvi put Matildu Rodrigez kako nosi poslužavnik sa čašama za šampanjac. Kretala se kroz gomilu okružena sjajnim oreolom – delimično zato što je sunce na zalasku kupalo istočni kraj Long Ajlanda nepristojnom ružičastom bojom, a delimično i zato što je po Leovim sinapsama divljao odličan kokain. Mehurići koji su se podizali i padali po Matildinom poslužavniku izgledali su mu kao oduševljeni pozivi, upućeni samo njemu. Bila je sva u tamnim očima i punim crvenim usnama, a gustu crnu kosu sklonila je sa širokog lica u prikladnu punđu. Posmatrao je elegantno lelujanje njenih kukova dok se probijala kroz goste,

držeci sad prazan poslužavnik visoko iznad glave, kao baklju. Dohvatio je martini od konobara u prolazu i pošao za njom kroz kuhinjska vrata od nerđajućeg čelika.

Matildi (devetnaestogodišnjoj skromnoj konobarici sa željom da postane pevačica) činilo se da je jednog trenutka delila šampanjac među sedamdeset pet članova šire porodice Plam i njihovim najbližim prijateljima, a već sledećeg juri je prema Long Ajland Saundu u Leovom potpuno novom iznajmljenom *poršeu*, s rukom na prednjem delu njegovih tesnih platnenih pantalona, gde mu je mekim delom palca nespretno obrađivala donji deo penisa.

Oduprla se prvi put kad ju je Leo povukao u ostavu, uhvativši je za zglobove i obasipajući je pitanjima: *Ko si ti? Odakle si došla? Šta još radiš? Jesi li model? Glumica? Znaš li da si prelepa?*

Matilda je znala šta je Leo želeo; stalno su joj prilazili na takvim događajima, ali obično ili mnogo mlađi muškarci ili smešno stariji, *prastari* – s arsenalom otrcanih izraza za nabacivanje ili uvijeno potcenjivačkim pokušajima laskanja. (Stalno su je zvali Džej Lo, iako nimalo nije ličila na nju; roditelji su joj bili Meksikanci, ne Portorikanci.) Čak i u ovoj imućnoj gomili, Leo je bio nerazumno naočit, a bila je skoro sigurna da tu reč ne bi nikad upotrebila za nekoga u čijoj je pažnji gotovo uživala. Možda bi pomislila da je *seksi*, možda *sladak*, možda čak i *divan*, ali *naočit*? Momci koje je poznavala još nisu izrasli u naočite. Uхватила je sebe kako zuri u Leovo lice i pokušava da odredi šta ga je to činilo naočitim. Kao i ona, imao je crne oči, crnu kosu, snažno čelo. Ali tamo gde su njegove crte bile uglaste i oštre, njene su bile oble i meke. Na televiziji bi glumio nekog istaknutog – hirurga, možda, a ona bi bila smrtno bolesna pacijentkinja koja preklinje za pomoć.

Kroz vrata ostave čula je bend – zapravo orkestar, koji je morao je imati bar šesnaest instrumenata – kako svira uobičajenu svadbenu muziku. Zgrabio ju je za ruke i povukao u jednostavan ples. Pevužio joj je kraj uha, iznad muzike, prijatno živahnim i bogatim glasom. „*Jednog dana, kad budem užasno tužan, kad svet bude hladan, ja ću, da-da-dam, samo misliti na tebe, i kako si izgledala večeras.*“

Matilda je odmahнула glavom, nasmejala se i odmakla. Uplašila ju je njegova pažnja, ali duboko u sebi osetila je neko lupanje. A i odbijanje Lea u ostavi ipak je bilo malo zanimljivije od uvijanja šunke oko špargle u kuhinji, što je trebalo da radi. Kad mu je stidljivo rekla da želi da bude pevačica, odmah je izjavio kako ima prijatelje u *Kolambija rekordsu*, prijatelje koji su uvek spremni da otkrivaju talente. Ponovo se primakao, i ako se uplašila kad je malo posrnuo pridržavši se za zid, zabrinutost je isparila kad ju je pitao ima li demo-snimak, nešto što bi mogli da slušaju u njegovom automobilu.

„Jer ako mi se sviđi“, rekao je, hvatajući je za tanke prste, „hoću odmah time da se pozabavim. Da ti pomognem da stigneš do pravih ljudi.“

Dok ju je Leo vešto vodio pored poslužitelja na parkingu, Matilda se osvrnula prema kuhinjskim vratima. Rođak Fernando našao joj je ovaj posao, i biće ljut ako otkrije da se tek tako pokupila i otišla. Ali Leo je spomenuo *Kolambija rekords*. Rekao je: *Uvek traže talente*. Kad je imala takvu priliku? Biće odsutna vrlo kratko, dovoljno da ostavi dobar utisak.

„Maraju je otkrio Tomi Motola dok je bila konobarica“, rekla je, napola u šali, a napola pokušavajući da opravda svoje ponašanje.

„Je li tako?“ Žurno ju je vodio ka kolima, posmatrajući prozore kluba iznad parkinga. Viktorija je mogla da ga vidi s bočne terase gde su se svi okupljali, i sasvim je moguće da je već primetila da ga nema i krenula u potragu. Ljutita.

Matilda se zaustavila kraj vrata automobila i izula crne platnene radne cipele. Izvadila je par srebrnih sandala s visokim potpeticama iz istrošene najlonske kese.

„Stvarno ne moraš da se preobušaš zbog ovoga“, rekao je Leo, odupirući se nagonu da je obgrli oko tankog struka upravo tu, svima pred očima.

„Ali idemo na piće, zar ne?“, pitala je.

Je li spomenuo piće? To nije mogao da izvede. Svi su ga poznavali u njegovom rodnom gradiću, njegovu porodicu, majku, ženu. Ispio je martini i bacio praznu čašu u žbunje. „Ako dama želi piće, pronaći ćemo joj piće“, odgovorio je.

Matilda je obula sandale i nežno navukla tanki metalik kaiš preko leve pete, a zatim i desne. Uspravila se, sada oči u oči s Leom. „Mrzim da nosim ravne cipele“, rekla je, povlačeći tesnu belu bluzu malo niže. „Tako se osećam ravnom svuda.“ Praktično ju je ugurao na prednje sedište, izvan vidokruga, iza bezbednog zatamnjenog stakla.

Sedeći na prednjem sedištu, Matilda se zapanjila kad je čula svoj sićušan nazalni glas kroz neverovatno kvalitetne zvučnike automobila. Zvučala je potpuno drugačije na sestrinom prastarom računaru. Mnogo, mnogo bolje.

Dok je Leo slušao, lupkao je šakom o volan. Burma mu je svetlucala pod unutrašnjim svetlom automobila. Oženjeni su se sasvim sigurno kosili s Matildinim pravilima. Videla je da se Leo muči da pokaže kako je zainteresovan, smišljajući da kaže nešto pohvalno.

„Imam bolje snimke. Mora da sam snimila pogrešnu verziju“, pravdala se. Osećala je kako joj uši gore od stida. Leo je zurio kroz prozor. „Bolje da se vratim“, rekla je, hvatajući se za kvaku.

„Nemoj“, odvratio je, spuštajući joj ruku na nogu. Oduprla se nagonu da se odmakne i sela je malo uspravnije, dok su joj misli letele. Čime je mogla da mu zadrži pažnju? Mrzela je konobarisanje, ali Fernando će je *ubiti* što je nestala za vreme služenja večere. Leo joj je drsko zurio u grudi. Spustila je pogled na svoje krilo i ugledala tačkicu na crnim pantalonama. Noktom je zagrebla po mrlji od balzamiko sirćeta; izmešala ga je na litre. Unutra su sad svi verovatno punili tanjire zelenom salatnom i grilovanim račićima, istiskujući oko rubova tanjira preliv iz boca u šaru nalik na talase, onako kako bi dete nacrtalo more. „Volela bih da vidim okean“, tiho je rekla.

I tada, tako polako da isprva nije bila ni sigurna šta se dešava, uzeo joj je ruku u svoju (u jednom glupom trenu pomislila je da će je poljubiti, kao lik iz maminih sapunica) i spustio je sebi u krilo. I uvek će pamtiti taj deo, kako nijednom nije skrenuo pogled s nje. Nije zažmurio niti zabacio glavu; nije se nagnuo da je zažvali niti da joj petlja oko dugmadi na bluzi; prodorno i dugo gledao ju je u oči. *Video* ju je.

Osetila je kako reaguje ispod ruke i bilo je uzbudljivo. Dok ju je gledao u oči, blago je pritisnula prstima i ravnoteža moći u kolima naglo se promenila u njenu korist. „Mislila sam da ćemo gledati okean“, rekla je, u želji da pobegne iz vida onima iz kuhinje. Osmehnuo se i ubacio u rikverc. Otkopčala mu je pantalone i pre nego što je do kraja vezao pojas.

Leo nije bio kriv što je tako brzo doživeo vrhunac. Žena ga je odbacila pre više nedelja, pošto ga je uhvatila kako se mazi s bebisiterkom u hodniku prijateljevog letnjikovca. Dok su se vozili prema vodi, nadao se da će mešavina alkohola, kokaina i *velbutrina* obuzdati reakciju, ali se Matildina ruka odlučno stegla. Znao je da se sve dešavalo prebrzo. Za trenutak je sklopio oči – samo za trenutak – da se sabere, da zaustavi opijajuću sliku njene ruke, oguljeni plavi lak na noktima kako se pomera gore-dole. Nije ni primetio karavan koji je jurio Avenijom Oušn, dolazeći s desne strane, vertikalno u odnosu na njihov automobil. Prekasno je shvatio da škripanje koje je čuo nije bio Matildin glas iz zvučnika, već nešto sasvim drugo.

Nisu imali vremena ni da vrisnu.

PRVI DEO

Snežni oktobar

PRVO POGLAVLJE

Pošto se troje Plamovih dogovorilo telefonom prethodne večeri da neće piti pred njihovim bratom Leom, svi su – krijući jedni od drugih – sedeli svaki u drugom baru na stanici Grand central ili oko nje, i uživali u tajnom koktelu pre ručka.

Bilo je čudno jesenje popodne. Dva dana ranije, severoistočni vetar protutnjao je srednjoatlantskom obalom, sudarajući se s hladnim frontom koji se probijao prema istoku od Ohaja, i arktičkom masom koja se spuštala iz Kanade. Oluja koja je nastala donela je rekordne količine snega na nekim mestima, prekrivajući gradove od Pensilvanije do Mejna neobično ranom zimom. U mestašcetu udaljenom pedesetak kilometara severno od Menhetna, gde je živela Melodi Plam, na većini stabala zadržalo se jesenje lišće, a mnoga su bila uništena i oštećena snegom i ledom. Ulice su bile zakrčene otpalim granama, u nekim gradovima struje i dalje nije bilo, a gradonačelnik je pričao o otkazivanju proslave Noći veštica.

Uprkos dugotrajnoj hladnoći i povremenim nestašicama struje, Melodino putovanje vozom bilo je jednolično. Smestila se u baru predvorja hotela *Hajat* u Četrdeset drugoj ulici, gde je znala da neće naleteti na brata ili sestru; predložila je hotelski restoran za ručak umesto uobičajenog mesta okupljanja, *Ojster bara* u Grand centralu, zbog čega su joj se Džek i Beatris rugali, jer *Hajat* nije bio na spisku prihvatljivih mesta po nekim njihovim tajanstvenim merilima, koja ni najmanje nije želela da odgoneta. Dosadilo joj je da se oseća manje vrednom od njih, odbijala je da je potcenjuju zato što ne deli njihovo poštovanje prema svemu starom na Menhetnu.

Dok je sedela za stolom pored visokih prozora na spratu ogromnog hotelskog predvorja (koje je, morala je priznati, bilo potpuno odbojno – preveliko, sivo i moderno, a neka užasna skulptura od čeličnih cevi nadvijala se nad glavama, i kao da je čula Džekovo i Beino podsmevanje, iako nisu bili tu; laknulo joj je što nisu), Melodi je poručila najmanje skupu čašu belog vina (*dvanaest* dolara, više nego što bi potrošila na čitavu bocu kod kuće) i nadala se da će joj barmen izdašno sipati.

Posle oluje zadržalo se hladno vreme, ali sunce se konačno probijalo i temperatura je počela da raste. Na svakom pešačkom prelazu u centru gomile snega brzo su se topile u nepremostive bare bljuzgavice i leda. Melodi je posmatrala izuzetno nezgrapnu ženu koja pokušava da preskoči vodu i kako promašivši zamalo u jarkocrvenim baletankama upada pravo u vodu, koja je morala biti ledena i prljava. Melodi bi volela da ima tako krasan par cipela i bila bi dovoljno pametna da ih ne obuva po ovakvom danu.

Osetila je ubod strepnje pri pomisli na svoje ćerke na putu ka gornjem delu grada i skretanju za nesigurne ulične uglove. Otpila je gutljaj vina (tako-tako), izvadila telefon iz džepa i otvorila omiljenu aplikaciju, onu koju je Nora nazivala *Stokervil*. Pritisnula je dugme za traženje i sačekala da se na ekranu pojave mapa i tačkice koje su predstavljale njene šesnaestogodišnje bliznakinje.

Nije mogla da veruje kakvo je čudo taj uređaj koji joj omogućava da prati tačno Norino i Luizino kretanje dokle god kod sebe imaju telefone. A kao tinejdžerke, *uvek* su imale telefone. Kad je mapa počela da se pojavljuje, osetila je poznato panično drhtanje dok se sitni, plavi pulsirajući krugovi i reč *Pronađeno!* nisu pojavili na vrhu ekrana, pokazujući da su devojke upravo tamo gde treba da budu, u školi, na pripremama za prijemni ispit.

Pohađale su časove vikendom duže od mesec dana, i obično je pratila njihovo jutarnje kretanje za kuhinjskim stolom, posmatrajući kako plave tačkice klize ka severu od Grand centrala prema njenim krajnje preciznim uputstvima: od železničke stanice treba da uđu u autobus na Aveniji Medison do Pedeset devete ulice, gde silaze i idu pešice do škole u Šezdeset trećoj, odmah pored Kolambije. *Nisu* smele da idu pored parka, već da hodaju južnom stranom ulice, pored poređanih uniformisanih

vrataru, koji bi ih čuli kako vrište upomoć ako su u nevolji. Bilo im je strogo zabranjeno da ulaze u Central park ili skreću s maršrute. Melodi im je svake nedelje uterivala strah u kosti, puneći im glave pričama o otetim ili nestalim devojkama, nateranim na prostituciju ili ubijenim i bačenim u reku.

„Aper Vest Sajd nije baš Kalkuta“, nežno bi se umešao njen muž Volter. Ali ona se plašila. Pomisao na to kako tumaraju gradom bez nje da ih štiti, izazivala joj je lupanje srca i znojenje dlanova. Znojili su se i sad. Kad su se sve tri iskrcale na Grand centralu tog jutra, nije želela da ih pusti. Subotom je stanica bila puna turista koji su proveravali vodiče i vozne redove, i pokušavali da nađu Galeriju šapata. Poljubila ih je na rastanku i gledala za njima dok im više nije videla potiljke – jedan plavokosi, drugi smeđokosi. Nisu izgledale kao turisti; nisu se obazrivo kretale kroz gomilu. Izgledale su kao da pripadaju gradu koji je Melodi ispunjavao strahom. Želela je da pripadaju *njoj* i prestanu da rastu. Nisu joj više poveravale svaku misao, želju i brigu; nije znala šta im je u mislima i srcu kao nekad. Znala je da ih treba pustiti da rastu i odu, jer je to pravi poredak života. Želela je da budu jake, nezavisne i srećne – više nego išta želela je da budu srećne – ali vrtelo joj se u glavi od pomisli da više ne razume šta se u njima dešava. Ako već nije bila sigurna kako se kreću kroz svet, bar je mogla da ih *gleda* dok se kreću, i to tu, na svom dlanu. Bar je to mogla da ima.

„Leo ti nikad neće vratiti novac“, rekao je Volter dok je kretala na železničku stanicu. „Svi sanjarite i gubite vreme.“

Iako se plašila da je u pravu, morala je verovati da nije. Pozajmili su mnogo novca da kupe kuću, malu ali istorijsku građevinu u jednoj od najlepših gradskih ulica, da bi doživeli krah privrede i pad vrednosti nekretnina. Promenljiva kamata porašće pored hipoteke koju već nisu mogli da priušte. S vrlo malo kapitala u kući, nisu mogli da refinansiraju kredit. Koledž se približavao, a oni nisu imali skoro ništa u banci; računala je na *Gneздо*.

Gledala je kako ljudi na ulici skidaju rukavice i šalove i podižu glave ka suncu. Osetila je mali nalet zadovoljstva, jer je znala da može da provede čitavo popodne unutra ako želi. Taj bar u *Hajatu* najviše je volela, zato što je do njega mogla da stigne kroz pust, neupadljiv prolaz koji je

povezivao hotel s Grand centralom. Kad dođe vreme za ručak, vratiće se na stanicu kroz taj tajni hodnik i uputiće se dole u *Ojster bar*. Provodila je sate u Njujorku i nije morala da napravi nijedan korak po protoaru, mogla je potpuno da izbegne udisanje vazduha na Menhetnu, za koji je uvek mislila da je prepun sivih čestica. Za vreme njenog i Voltovog skućenog stanovanja u Gornjem Menhetnu, gde su bliznakinje rođene, vodila je žestoku, uzaludnu bitku s gradskom gareži. Koliko god puta obrisala drvenariju vlažnom krpom, crne čestice ponovo bi se pojavile, ponekad samo nekoliko sati kasnije. Bez bilo kakvog pouzdanog izvora, taj talog ju je brinuo. Izgledao joj je kao fizički dokaz gradskog truljenja, i sva ta ogromna masa topila se u prljavu, sivu prašinu na prozoru.

Zapazila je još jednu ženu na drugoj strani prostorije kako drži vinsku čašu, i bio joj je potreban trenutak da prepozna sopstveni odraz. Kosa joj je bila svetlija nego inače – izabrala je svetliju nijansu u drogeriji i nadala se da će joj ta boja ublažiti izduženi nos i jaku bradu koju su i ona i njena sestra Beatris nasledile od očevih predaka iz Nove Engleske. Nekako, te snažne crte koje su radile u Beinu korist (*Madam Iks*, tako je Leo nekad zvao Beu, po Sardžentovom portretu), Melodi su samo učinile nenamerno strogom. Naročito je mrzela svoje lice u Noći veštica. Jedne godine, kad su devojčice bile male, izašli su u kupovinu, i Nora je pokazala na reklamu s vešticom – ne preterano ružnom, bez bradavica, zelenog lica ili trulih zuba, ali ipak *vešticom* – kako stoji iznad ključaloga kazana, i povikala je: „Gledajte! Eno mamice!“

Melodi je uzela račun sa stola i pružila ga kelneru uz kreditnu karticu. *Neće ti nikad vratiti novac*, rekao je Volt. *O, hoće*, pomislila je Melodi. Ne dolazi u obzir da jedna noć Leove gluposti i razvrata uništi budućnost njenih kćerki, ne kad su se toliko trudile, ne kad ih je naučila da sanjaju velike snove. *Neće ići na gradski koledž*.

Ponovo je pogledala mapu na telefonu. Postojao je još jedan lični razlog zbog koga je toliko volela te plave tačkice sa živahnim talasićima; podsećale su je na prvi ultrazvuk gde su ona i Volt videli otkucaje srca svojih bliznakinja, dve izvitoperene sivkaste senke koje su aritmično kucale duboko u njenoj karlici.

Dve po ceni jedne, saopštila im je vesela tehničarka dok ju je Volt držao za ruku i dok su oboje zurili u ekran, a onda jedno u drugo, i cerili